

Bijeenkomst

Inleiding in het Strafrecht (Maastricht University)

Scan to open on Studeersnel

Straf- en strafprocesrecht (groep 9)

! grotendeels bij de jurisprudentie de rechtsregel, soms ook gewoon de feiten zoals de Hollende Kleurling

→ alles is leerstof, ook alles wat errond hangt (reader lezen)

Antwoorden examen:

- eerst openvraag lezen
- dan opschrijven op kladblad
- multi. Vragen oplossen
- oplossen open vraag

=> altijd jurisprudentie noemen en wetsartikel en SF

=> voorwaarden opnoemen en toetsen

=> conclusie maken

=> **goed de casus lezen!!**

Taak 1 Het straf(proces)recht: een eerste kennismaking

Opdracht 1

→ Is er een strafbaar feit? Welke straf en strafdoel? Beredenering

Casus 1: Het balkon en de bloempot

Strafbaar feit?

art. 350 Sv => dood door schuld art. 307 (niet opzettelijk, nalatig)

Maximaal 2j straf mogelijk

=> in praktijk vaak niet de maximale straf, want kan altijd erger

Welke straf?

Speciale preventie, generale preventie, vergelding, voorwaardelijk, onvoorwaardelijk, geldboete, gevangenisstraf, hechtenis, taakstraf, rechterlijk pardon... => in deze casus rechterlijk pardon geweest (9a Sr)

Casus 2: De hardhandige taxichauffeur

Strafbaar feit?

noodweer eventueel

juridisch: had niet moeten terugslaan/ hij hoefde niet te slaan → subsidiariteit (is van belang voor noodweer en noodweer excès)

=> was geen noodweer, verklaring van de verdachte "hij sloeg mij, ik sloeg hem terug" =>

mishandeling met dood tot gevolgen (niet dood tot gevolg beoogt) → opzet op de mishandeling en dood moet als gevolg zijn van de handeling art. 300 lid 3 Sr

Welke straf?

Maximaal straf is 6j mogelijk

=> generale preventie/ speciale preventie (opvoeding)/ vergelding

=> hij is uiteindelijk veroordeeld voor 20 maanden (maar had nog bedreiging en mishandeling)

Casus 3: De wraaklustige zwager

Strafbaar feit?
overslaan
→ vrijwillige terugtred

Opdracht 2

Discussie

Taak 2 Het verdenkingsbegrip

Presentatie:

MAN → bewijs is niet rechtmatig verkregen

⇒ Antwoord: hij is nog nergens van verdacht dus er hoeft geen cautie te hoeven zijn gegeven

JA → politie hun ervaring en omstandigheden

! Omstandigheden en feiten doen veel bij een verdenking

! Objectiviteit en waarschijnlijkheid goed noemen in het schetsen van een casus

(Redelijke) verdenking?

Verdenking van een strafbaar feit, maar nog geen verdachte

Volgens de wet bent u een verdachte in drie gevallen:

- bepaald strafbaar feit
 - Voorafgaande feiten
 - Redelijk vermoeden van schuld
- => uitleggen op examen termen

Om te zorgen dat je rechten gewaarborgd worden heb je lid 2 van artikel 27 Sv

Verdachte => wetboek art. 27 Sv analyseren en toepassen op de casus

1. Als verdachte wordt voordat de vervolging is aangevangen, aangemerkt degene te wiens aanzien uit feiten of omstandigheden een redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit voortvloeit.
2. Daarna wordt als verdachte aangemerkt degene tegen wie de vervolging is gericht
3. De aan de verdachte toekomende rechten komen tevens toe aan de veroordeelde tegen wie een strafrechtelijk financieel onderzoek is ingesteld of te wiens aanzien op een vordering van het OM als bedoeld in art. 36 e van het WbSr niet onherroepelijk is beslist
4. De verdachte die de Nederlandse taal niet of onvoldoende beheerst, is bevoegd zichzelf te laten bijstaan door een tolk

Casus 1

Toetsen aan de drie vereiste voor een verdachte:

- feiten of omstandigheden
- redelijk vermoeden
- strafbaar feit (artikel toevoegen)

- ➔ Rol advocaat: er is te weinig informatie om te kunnen spreken van een verdachte, intuïtie is niet voldoende. Het outfit dat niet volledig matcht is niet voldoende
- ➔ Rol HvJ: het enkel vragen wat iemand doet is geen misdrijf, zodra hij als verdachte gezien zou worden, dan is dit wel een fout. De verdachte moet gewezen worden op zijn rechten, anders is het materiaal onwettig

!Als je wordt gewezen op je zwijgrecht: cautie

= artikel 29 lid 2

➔verdachte en verhoor (kernwoorden)

! in bespreking goed letten op begrippen, heeft te maken met juridische termen over een bepaalde wet

Casus 2

- Mag de politie de auto aan de kant houden zonder dat er een reden voor is (doen stilhouden)
- Moet je toestemming geven om in de auto te gaan
- Etnisch profileren (Marokkaanse jongeren)
- Vergelijken met de zaak van de dynamische verkeerscontrole

De politie mag de auto stilhouden, als de intentie van het stilhouden te maken heeft met een controle. Als dat niet het geval is, dan is deze stilhouding niet gegrond

Geen toestemming nodig ➔ art. 96b Sv

Etnisch profileren kun je niet uit deze casus afleiden. Moest er gestaan hebben dat de agenten alleen auto's aanhouden met buitenlandse bestuurders/ kentekens, dan is dit wel het geval

➔ etnisch profileren houdt in dat je gaat kijken naar de etnische afkomst van een persoon en hem hiervoor gaat bevooroordeel

Dynamische verkeerscontrole: art. 160 WvW

Gradaties van schuld: (hoog naar laag)

- Rechterlijke overtuiging
- Ernstig bezwaar
- Redelijk vermoeden van schuld vb. verdachte
- Aanwijzingen vb. terroristische aanslag

Taak 3 Vrijheidsbenemende dwangmiddelen

Voorlopige hechtenisfeit en de artikelen goed kennen!!

Antje

- Kan je staande gehouden worden voor openbaar dronkenschap?
→ wat houdt staande houden in: de verdachte naar personalia vragen ter vaststelling van zijn ID conform art. 27a
→ wetsartikel openbaar dronkenschap: artikel 453 Sr
- Zwijgrecht <> wet op de identificatieplicht
→ antwoorden is niet verplicht, risico is aanhouding en ophouding gedurende 2x) 6u (art. 56a en 56b: identiteitsverwerping)
→ vordering wel verplicht, niet verplicht te geven als ze het puur vragen
=> boek C7 : identificatieplicht : 447 e Sr
- Mag er gefouilleerd worden na het zwijgen?
er moeten ernstige bezwaren tegen de verdachte bestaan, art 195 Sv geeft aan wanneer er aan het lichaam gefouilleerd mag w
- Mag je aangehouden w als je je niet kan identificeren? (rechtmatig)
ja
- Ophouden voor onderzoek, is dat rechtmatig hier? (tijden) (ts 00h en 9h 's ochtends tellen de uren niet mee → slaapuren)
ja

!Hulpofficier

→ politie met een hogere rang = niet hetzelfde als OvJ

Bernadette

Art. 67 noemen voor voorlopige hechtenis

art 58 lid 1

→ verzekeringstelling

- Wat is een opsporingsambtenaar?
procesrecht (strafprocesrecht) - ambtenaar, die in het kader van zijn functie de bevoegdheid heeft strafbare feiten op te sporen en de benodigde maatregelen te nemen, zoals het uitschrijven van een proces-verbaal. Bijv. milieucontroleur, boswachter, parkeercontroleur, ambtenaar bouw- en woningtoezicht en leerplichtambtenaar.
- Is het een strafbaar feit (ALTIJD DE EERSTE VRAAG BIJ SR)?
ja
→ heling wetsartikel : artikel 416 Sr
- Mag ze hiervoor worden aangehouden?
ja
- Mag ze worden vastgezet met de uren?
ja
Mag ze in verzekering worden gesteld door de hulpofficier?
ja

Caroline

- Is het een strafbaar feit?
ja
→ mishandeling wetsartikel: artikel 300 Sr lid 2
- Mag ze daarvoor worden aangehouden?
(buiten heterdaad) : 54 Sv
-voorlopige hechtenis
-opsporingsambtenaar/...
=>voorlopige hechtenis toegelaten
= rechtmatig
- Kan de bewaring worden gevormd? (toetsen)
-67 lid 1 → b
-67 lid 3 (doordat ze 'opnieuw' zegt, bekend ze)
-67a lid 2 sub 3
-ga lid 3 is wss geen probleem, want bewaring is 14 dagen dus gaar langer duren
→ wat is bewaring, wie kan dat?

Doortje

- Is er een strafbaar feit?
→ vernieling, belediging wetsartikel: (belediging) artikel 266 Sr, (vernieling) artikel 350 Sr
- Mag ze worden aangehouden? Hoe lang mag ze worden aangehouden? Kunnen de termijnen worden verlengd?
buiten heterdaad (art. 54)
=> aanhouding rechtmatig
→ voorlopige hechtenis: 67 = toetsen
- Is het respectloos opstellen t.o.v. gezagsdragers een reden om iemand een nacht vast te houden?
→ ophouden voor onderzoek door 'politie' = 56a

TIJDLIJN CREËREN vanaf het moment van aanhouding tot aan de terechtzitting (artikelen, voorwaarden...)

→ literatuur samen met wettenbundel gebruiken

1. Welke vrijheidsbenemende dwangmiddelen staan politie en justitie ten dienste?
soorten: tegen personen, m.b.t. zaken en plaatsen
welke? Staande houden, aanhouden, fouillering, binnentreden, mogelijkheid van schouw, doorzoeken, inbeslagneming, computeronderzoek, het strafrechtelijk financieel onderzoek, deskundigenonderzoek, bewaring, gevangenhouding, gevangenneming
2. Waar is deze wettelijke regelingen te vinden?
(Zie samenvatting)
3. Onder welke voorwaarden, voor welke duur en door wie mogen ze worden toegepast
(Zie samenvatting)

Taak 4: doorzoeking en fouillering (!!!)

- Mag de auto doorzocht worden ? (Hij wordt gezocht voor grootscheepse drugshandel → welk artikel is dat?)
 - ⇒ Ze doorzoeken = 96b ; opsporingsambtenaar, geen woning dus je mag doorzoeken
 - ⇒ Opiumwet: doorzoeken mag niet, alleen betreden ('toegang')
- Wanneer mag iemand gefouilleerd worden? (algemene vraag; deze toepassen op casus)
art. 9 lid 2 Opw; 56 mag niet, want ze hebben hem niet aangehouden
- Is het binnentreden ter aanhouding rechtmatig?
- Is de doorzoeking rechtmatig? (woning van Stef)
- Moet het op voorhand worden aangekondigd dat ze binnenvallen?
- Hebben ze een machtiging tot binnentreding nodig als ze ook al een machtiging tot doorzoeking hebben? (artikel)
 - is het doorzoeken in het algemeen rechtmatig gebeurd?

! Algemene wet tot binnentreding mengen met bevoegdheid Sv, Opium, Wapen & munitie

! binnentreden ter inbeslagname en aanhouding (en nog meer)

doorzoeking ter inbeslagname en aanhouding

→ stappen:

- binnentreden/doorzoeking
- Inbeslagname/aanhouding
- Plaats?

Fouilleringsbevoegdheden:

- vaststellen ID van de verdachte (55b)
- fouillering aan kleding; aan het lichaam en in lichaam (56) (meest is lid 4 56)
- Opiumwet (art. 9 lid 2) ≠ aanhouding niet nodig; bevoegdheden iets ruimer
- WWM
- Politiewet
- ...

Taak 5: vervolgingsmonopolie, -beslissing en opportuniteit

- Vervolgingsmonopolie (artikelen)
Art. 24 WRO → OvJ kan OM als enigste vervolgen (of niet)
167 en 242 Sv, 242 en 9
=> ook ander instanties kunnen overgaan tot vervolging vb. strafbeschikking (zie art. 257b),
maar enkel OM kan iemand dagvaarden = dagvaardingsmonopolie
! arrondissement en resort (=parket in hoger beroep) (Limburg heeft Den Bosch)
- Seponeren (artikelen) (welke vormen?) ONLINE ZIE JE DE ZAKEN WAAROP JE ZOU KUNNEN
SEPONEREN
Artikel 242
→ vervolging OM om vervolging niet voort te zetten
→ technisch sepot, (politie sepot), voorwaardelijk en beleidssepot
=> voorwaardelijk sepot = een sepot onder voorwaarden (gebieds-, contacts- verbod,
trainingen volgen)
=> technisch sepot: als OM verwacht dat het niet tot een veroordeling zal leiden, vb.
onvoldoende bewijs, strafuitsluitingsgrond..
=> beleidssepot: het wel/niet vervolgen van de verdachte/dader of als het weinig nut heeft
nog iemand te straffen
- Vervolgen (artikelen)
art. 74 Sr → voorkoming van strafvervolging (officier kan dit zelf doen) => probleem = niet
betalen; dus nog altijd vervolgen = dagvaarding
→ transactie zou aan betere voorwaarden moeten voldoen dan beschikking
(strafbeschikking => bundel lezen)
! tegen strafbeschikking in verzet gaan, ga je naar rechter => vaak lagere straf
! strafbeschikking wordt gelijk gesteld aan een rechterlijke uitspraak
→ 167 Sv afleiden
art. 257a Sv
- Transactieverbod (artikelen)
wet op financieel toezicht 1:58c
- Opportuniteitsbeginsel (artikelen)
Art. 167 Sv
! legaliteitsbeginsel tegenover opportuniteitsbeginsel (→ alle strafbare feiten moeten vervolgt
worden, zoals Duitsland; kent Nederland niet => wij opportuniteitsbeginsel) heeft ander
betekenis dan wanneer je het woord apart gebruikt.
- Strafbeschikking (en verschil met transactieaanbod)
- Welk strafbaar feit is er gepleegd (goed onderbouwen)
doodslag => opzet op de dood
poging tot doodslag => de persoon in kwestie overlijdt niet
→ Hangt af van de objectieve omstandigheden
zware mishandeling (door mes en flesje)

=> subsidiair: moord → poging tot moord → doodslag → poging tot doodslag → zware mishandeling → ...

- Wanneer mag een officier een zaak niet vervolgen?
Termijn: max 2 jaar
→ verjaringstermijnen (art. 70 Sr)
- Stel OM gaat niet vervolgen, wat en wie kunnen daar nog iets tegen doen?
Gerechtshof (art. 12 Sv)
! rechtstreeks belanghebbende zijn is een eis
→ 12i gerechtshof kan OM tot vervolging verplichten
→ door 12i kan je bijvoorbeeld door de rechter met vrijspraak w genoemd
=> als je het niet eens bent dat je gedagvaardigd w: bezwaarschrift
- Stel ze vervolgen, maar voor een lichter strafbaar feit dan jij wilt, kun je er als slachtoffer iets tegen doen?

! als je het niet eens bent met een vonnis → bezwaarschrift indienen
! judiciële documentatie = strafblad (volksmond)

- Vervolgingsbeletsel (artikelen)
“Zweeuwse motorrijder” → gerechtshof mag volledig toetsen en ook kiezen voor welk strafbaar feit vervolgt w
- Vervolgingsbeletselen :
OM kan iemand niet vervolgen: p. 314 Boek
- -----
- Beginselen behoorlijke procesorde (wat genoemd in de wet)
PPT
- Mag de OvJ vervolgen, terwijl een andere officier een belofte heeft gedaan voor een strafbeschikking? (‘overwegen’??)
vertrouwensbeginsel is geschonden door woordspeling met overweging kun je twijfelen of het is geschonden
→ “toezegging hoofdagent” => hoge raad zegt dat het hof opnieuw en beter gemotiveerd moet worden
- Is het in strijd met het gelijkheidsbeginsel dat ze anders worden behandeld in deze casus
Verjaringstermijnen => naaktzwemmen is niet meer van toepassing
→ hierdoor is het dus wel gelijk (de straf op elkaar afstemmen)
- Strafbbaar feit:
eenvoudige belediging (266) en naaktrecreatie (art.)
- Is naaktzwemmen (zie wet) niet te lang geleden om te vervolgen (verjaringstermijnen)
- Belediging artikel in de wet ; maakt het uit dat de persoon die beledigt is dit niet erg vindt
- Uitzondering : art. 269 Sr (voor 297 is geen klacht nodig voor ander wel)

Taak 7: Vervolgingsbeletsel en beginselen behoorlijke procesorde

- Wanneer is een dagvaarding geldig en welke functies heeft een dagvaarding?
Art. 261 Sv
Het moet voldoen aan de eisen van de persoonsaanduidings-, oproepings-, informatie- en beschuldigingsfunctie
→nietig als een van de functies grovelijk tekortschiet
 - Wanneer is een rechter bevoegd?
Als hij absoluut en relatief competent is
 - Wanneer is het OM ontvankelijk?
als het recht het toelaat, dus als de zaak bv nog niet verjaard is (beginselen en wettelijke redenen)
 - Wanneer kan een vervolging geschorst worden?
drie manieren : artikelen 14 – 16 Sv
14: civielrechtelijke zaak die nog loopt
14a: verzoek om minderjarige onder toezicht te stellen
16: gebrekkelijke ontwikkeling
aanwezigheid is van een reden die aanleiding geeft of dwingt tot het voor onbepaalde tijd onderbreken van de vervolging
 - Wat is de einduitspraak als je een van die vragen negatief beantwoordt? (wetsartikel)
art. 349 lid 1: nietigheid, onbevoegdheid, niet-ontvankelijkheid, schorsing

 - Wanneer is het ten laste gelegde bewezen verklaard?
(338 en 339 Sv)
concreet voorval: een beschrijving die (1) de verdachte informeert waarvoor hij terecht moet staan, en (2) de taak van de rechter beperkt tot het ten laste gelegde voorval
+ delictsomschrijving en frequentie (art. 261)

 - Wanneer is het bewezenverklaarde strafbaar?
→kwalificatievraag
→wederrechtelijkheid (rechtvaardigingsgrond)
als het overeenkomt met de TLL en voldoet aan de eisen van art. 350 Sv
 - Wanneer is de verdachte strafbaar?
schulduitsluitingsgrond (neemt verwijtbaarheid weg)
strafbaar = art. 351 Sv, niet strafbaar = art. 352 lid 2Sv, niet bewezen verklaard = art .352 lid 1
 - wanneer moet een sanctie worden opgelegd? (art. 9 Sr en 9a Sr)
als alles bewezen is en geen schuld en rechtvaardigingsgronden zijn
 - wat is de einduitspraak als je een van die vragen negatief beantwoordt? (wetsartikel)
art. 352 lid 2 (OVAR of vrijspraak)
 - welke eisen kleven er aan een dagvaarding?
Art 261 Sv Inwendige en uitwendige eisen
-

- Is de tenlastelegging specifiek genoeg (strafuitsluitingsgronden)
Neen, omschrijving niet specifiek genoeg; eventueel bijlage van foto's, tekst moet specifiek genoeg zijn en beschrijving van de voorwerpen
- Wat is het strafbare feit?
art. 240b Sr
- 348 Sv => is het geldig?
- is de dagvaarding geldig ?
> persoonsaanduiding
> oproepingsfunctie
> informatiefunctie
> beschuldigingsfunctie
- is de rechter bevoegd?
- is de OvJ ontvankelijk?
- zijn er redenen tot schorsing van de vervolging?
- Is het op het juiste adres bezorgd?
griffier => was onjuist afgeleverd => dagvaarding nietig => ovj kan nieuwe dagvaarding opstellen (588)
! zodra het fout gaat in de voorvragen kan het hersteld worden, behalve bij grotendeels niet-ontvankelijkheid OvJ
=> als hij toch komt dan gaat de zitting gewoon door
- Inwendige en uitwendige eisen

→ nietigheid dagvaarding en nietigheid TLL

! inwendig welke eisen vastkleven aan de dagvaarding
uitwendig is bv de bezorging van de dagvaarding

- -----
- Wat is het strafbare feit?
> (poging tot) diefstal : als de TLL niet klopt → vrijspraak
→ strafbaar feit, verwijtbaar (geen strafuitsluitingsgronden aanwezig) dus straf of maatregel (gevangenisstraf van ten hoogste vier jaar of geldboete van de vierde categorie)
> grafschennis (149) => ovar
! als er een rechtvaardigingsgrond was dan viel het bestandsdeel wederrechtelijk weg en kon dat in de TLL niet bewezen w en werd het vrijspraak
> **art. 6 WvW => vrijspraak**
> art. 287 => OVAR > 245 Sr : TLL klopt niet dus vrijspraak ! 'schuld' => culpoos delicten is wederrechtelijk en verwijtbaar
→ maakt niet uit of het een schulduitsluitingsgrond of rechtvaardigingsgrond bevat => leidt altijd tot vrijspraak

!! schuldig heeft een andere betekenis dan schuld in art. 6 WvW

Taak 9 De verdediging en getuigen ter terechtzitting

- Wat houdt het vooronderzoek in? (wie betrokken)
132 Sr (betekenis) "alles voor de terechtzitting" → niet specifiek gezegd wat dat dan is omdat dat per zaak erg kan verschillen
- Wat is beraadslaging?
/
- Welke fasen zijn er in een terechtzitting?
(opzoeken)
- Artikelen 268-337 Sv lezen en kunnen plaatsen qua volgorde
(opzoeken)
- (1) Wanneer moet een politierecht een cautie geven.
29 lid 2 Sv (algemeen) : voor verhoor
273 lid 2 en 270
- Moet de advocaat aanwezig zijn en mag de verdachte een inhoudelijk gesprek voeren met de rechter?
als de advocaat niet aanwezig is kunnen ze vragen de terechtzitting uit te stellen → 6 EVRM
recht op toegang tot advocaat en ook op zitting (gewoon even wachten als er een teken is van de advocaat) (als er nog geen spoor is van de advocaat dan bellen ze hem en als hij niet op de hoogte is van de zaak dan stellen ze deze uit)
- Wat als de rechter cautie had moeten geven, wat gebeurd er met het van tevoren gesprek => en wat als hij zich er dan alsnog op wijst, wat heeft dat dan voor gevolgen voor de verklaring die hij heeft afgelegd?
alles voor de cautie wordt nietig verklaard en mag hij niet meewegen in het bewijs (jurisprudentie) (als dat pas bij HR terecht komt en zichtbaar wordt dan moet het opnieuw behandeld w) (→ hangt af van het moment)
! een uitzondering op mogelijk: als de persoon niet in zijn belangen wordt geschaad
vb een advocaat moet dit weten, goede uitspraak...
- (2) Moet de verdachte aanwezig zijn? Wat kunnen ze eraan doen als hij niet komt? (bevelen tot komen) (artikels)
Nee
> beveling eisen (278 lid 2) en uitstellen (278 lid 3)
> als de advocaat er is en gemachtigd is dan kan 278 lid 2 nog altijd van toepassing zijn indien dat gewenst is (art. 279)
279 lid 2 : gemachtigde advocaat kan alleen verweer voeren
! als de advocaat niet gemachtigd is dan heeft de verdachte nog altijd de kans om in HB te gaan want de advocaat weet niet of hij de verdachte nog binnen de 14 dagen ziet
> verstek (art. 280)
! als je niet gemachtigd bent als advocaat kun je nog altijd verzoek tot aanhouding vragen
> schorsing (281)

- Moet de rechtbank meegaan in het verzoek om aan te houden? Ja => artikel zoeken afweging rechter
- Mag de advocaat alleen de verdediging voeren en welke voorwaarden zitten eraan? (machtiging hebben van de advocaat) en hoe weet je als advocaat of je gemachtigd ben en welke consequenties
- (3) Hoe moet een advocaat getuigen oproepen en waar in de wet staat dit geregeld? art. 260 (OvJ roept getuigen op) 263 (verdachte/ advocaat vragen aan OvJ vragen om op te roepen) art 287 lid 1 Sv
als OvJ niet akkoord gaat met verzoek: 264 Sv => redenen 1a, 1b, 1c (geen meerwaarde = verdedigingsbelang)
Verzoek bij rechter doen na OvJ door verdachte: art. 287 lid 3 Sv
noodzaakcriterium: art. 315 Sv => als de rechter toch nog de noodzaak ziet een getuige te horen
- Mag de OvJ beslissen dat getuigen niet gehoord w?
- Heb je als advocaat dan nog een optie om via de rechter ervoor te zorgen dat je getuigen toch gehoord worden?
- Mag je als getuigen weigeren om te verschijnen op de zitting?
192 sr : je moet verschijnen op zitting als getuigen, anders pleeg je een strafbaar feit
→ als je toch op zitting komt, maar zwijgt kan je in gijzeling genomen w (294 Sv) ; tenzij verschoningsrecht (uitzondering) (217 Sv)
- Meineed : art. en verdere inhoud (207 Sr) (295 Sv => procedure)

Taak 10: Beginselen bewijsrecht

- Welke bewijsmiddelen kennen we en waar in de wet staan deze geregeld?
Art. 339 Sv staat dit geregeld
- Is er een bewijsminimum en waar in de wet staat dit?
> 342 lid 2 Sv (een bewijsmiddel is geen bewijsmiddel)
→ opsporingsambtenaar is wel voldoende art. 344 lid 2
=> hij heeft een bepaalde functie omdat een politieambtenaar (bv.) iets op papier zit onder ambtseed belofte => waarde aan hechten (voornamelijk met situaties op heterdaad te maken)
> 341 lid 3 (alles wat de verdachte zegt kan alleen op zijn zaak van toepassing zijn)
=> praktijk oplossing: een zaak, zaak splitsen met bv. verdachte 1 is getuige in de zaak van verdachte 2 en omgekeerd
341 lid 4 (alleen een bekennning van de verdachte is niet genoeg)
344 lid 1 sub 5
→ bewijsmiddelen gelden grotendeels als ze mondeling zijn afgenomen ter terechtzitting (art. 340-344)
→ bewijsmiddelen kunnen ook in proces-verbaal w neergeld (art; 344 lid 2) = meest voorkomend in NL

! wat een advocaat bepleit kan niet als bewijs w gezien, ook niet wat in het rapport staat van een reclasseringsambtenaar, wat een slachtoffer zegt en valt binnen spreekrecht valt hier ook niet onder

! stelsel in NL = 338 (negatief-wettelijk bewijsstelsel)

- Wat hebben we nodig om tot een bewezenverklaring te komen?
 -
 - Zijn er wettelijke en overtuigende rechtsmiddelen?
 - wat is rechterlijke overtuiging? (ziet op het negatieve van de
 - wettelijk 338 e.v.
 - Op welke wettelijke bewijsmiddelen dient de rechter zijn oordeel te baseren en welke eisen w hieraan gesteld om tot een bewezenverklaring te komen?
 -
 - (blokboek vragen oplossen) (diefstal 310) (wettelijk en overtuigend genoeg)
 - > 339 lid 1 sub 5 jo. 344 lid 1 sub 2 **ZO DOEN BIJ EXAMEN (339 is het begin van bewijsmiddelen)**
 - > 339 lid 1 sub 5 jo. 344 lid 1 sub 2
 - > 339 lid 1 sub 5 jo 344 lid 1 sub 5
 - > 339 lid 1 sub 5 jo 344 lid 1 sub 4
 - > 339 lid 1 sub 5 jo 344 lid 2
 - > 339 lid 1 sub 2 jo 341 lid 1
 - > 339 lid 1 sub 3 jo 339 lid 1 sub 3
- > het wederrechtelijke toe-eigenen moet je bewijzen = moeilijk (niet zichtbaar in de TLL dat ze dat gedaan heeft)
- => vrijspraak

! verschil cautie met verhoor en terechtzitting (artikelen) (art. 273 Sv)

! zodra je 339 noemt moet je ook een sublid noemen

Taak 11 het legaliteitsbeginsel

- Aspecten van het legaliteitsbeginsel en wat is het legaliteitsbeginsel?
Lex-contrabeginsel
verbod op analogie
Geen terugwerkende krachten
→ Het legaliteitsbeginsel is onlosmakelijk verbonden met de rechtsstaat
- “Oneerbaar”? → onduidelijke opvatting, waarom?
- Er is een onduidelijke opvatting zodat het voor de rechter nog voor interpretatie vatbaar kan zijn, zodat er niet 1000tallen gedetailleerde wetten moeten komen
- Artikel 239 Sr en 7 EVRM opzoeken
art. 293 = schennis van eerbaarheid
7 EVRM = geen straf zonder wet
- Is art. 239 in strijd met art. 7 EVRM
Wanneer gesteld wordt dat het een te vage betekenis is, zou dit in eerste instantie goed gefundeerd moeten worden, want wat is eerbaarheid. Doordat het geen duidelijke beschrijving omvat is het in strijd met artikel 7 EVRM. Uiteindelijk is het aan de voorgaande jurisprudentie en rechterlijke uitspraak om erover te beslissen tot in hoeverre deze betekenis van het woord reikt.
=> art. 7 lid 2 (als het binnen de normen valt van de maatschappij dan kan dat ook getolereerd w)
=> uitspraak HR: getoetst of het onder het legaliteitsbeginsel valt: ja; niet in strijd met het beginsel
- Art. 75 APV opzoeken
- Valt het handelen op het water eronder? (redeneertechnieken : focussen op Sr)
! analogie is verboden in het strafrecht
⇒ Grammaticaal getoetst dan valt het er niet onder
⇒ Teleologisch getoetst dan valt het er wel onder
- Mag je wachten met een dagvaarding?

het moet voorzienbaar zijn : voorafgaande wettelijke strafbepaling
alleen als het ten voordele is van de verdacht dan hoeft dit niet, anders niet (art. 1 lid 2 Sr)
→ Aspect van legaliteitsbeginsel: verbod op terugwerkende kracht
! alleen nog rekening houden met verjaringstermijnen
- Wat als het in het voordeel van de verdachte werkt, mag het dan wel?
-

Schrijfopdracht (hier mee beginnen, daarna casus 1-3) (niet inleveren, wel als leerdoelen)

Taak 12: Causaliteit

=> drie criteria (handeling naar aard geschikt of risico in relevante mate vergroten, intentionele geestelijke gesteldheid, en causaal verband (p. 196 onderaan!!!)

- conditio sine qua non

! conditio wordt vaak gebruikt ter ondersteuning vd redelijke toerekening

-Causa proxima

-redelijke toerekening

- adequate veroorzaking

- Wat is causaliteit?

- ⇒ Tegenwoordig redelijke toerekening

- Is er een causaal verband doordat ze is gestorven van de infectie?

Doorbreekt de infectie (als tussenstuk) de causale keten?

=> tot welk strafbaar feit kom je (als het wel of niet doorbreekt)?

eerste casus

- Wat is de rol van de intentie van de verdachte?

hij wilt haar doden

- Waar breekt de causale keten (of breekt die niet)

medische missers/ infecties breken de causale keten niet

- Welk strafbaar feit krijg je?

- →jurisprudentie hiervoor lezen

Tweede casus

- Wanneer breekt de causaliteitsketen?

Nee => baseren op de drie factoren :

=> verhoogd risico

=> intentionele geestgesteldheid

=> tussenkomende factoren

- ⇒ Oplossing : er is geen verhoogd risico als iemand op de knieën slaat dat hem automatisch sterft

intentie was niet op de dood gericht : als dat wel is, dan is de causaliteit zowat automatisch bewezen

tussenkomende factoren: bijna geen gevallen waardoor er door medische missers een causaal verband verbroken w

=> dat gebeurt, arts komt eerst bij de tuchtrechter voor die het strafrecht ingaat

- ⇒ Conditio sine qua non (maar is nog niet overtuigend)

- Welk strafbaar feit?
zware mishandeling met dood tot gevolg
=> door het eventueel causaal verband wordt het strafbaar feit bepaald

Schrijfofdracht

- a. Gedachte dat de burger beschermt moet worden tegen de overheid. Overheidshandelen moet gebaseerd zijn op de wet, dit geldt voor iedereen (burgers onderling, rechtspersonen, overheid, rechters...)
Daarnaast kan de burger zijn gedrag hierop afstemmen (generaal preventieve werking)

aspecten:

- Lex-certabeginsel
 - geen terugwerkende kracht
 - verbod op analogie
 - lex scripta
 - gewoonte verklaart de wet niet strafbaar en mag niet als bron gelden; dit kan wel een rol spelen bij het interpreteren van wetstermen
- b. Rechtszekerheid => lex-certabeginsel zodat je weet wat je te verwachten staat als rechtspersoon (iedereen die te maken krijgt met het recht)
 - c. Kijken vanuit de gedragingen en dan kijken wat de wet hier op zet
 - d. Wet in materiële zin (soms ook wet in formele zin)
 - e. Burger moet van tevoren weten wat hem te wachten staat en welk strafbaar feit er gesteld kan worden
uitzondering : art. 1 lid 2 Sr => telt niet mee als het gunstig zal uitpakken voor de verdachte
 - f. Grammaticaal, teleologisch, historisch, systematisch
 - g. O.a. doordat het een eigendom van iemand is waar hij zich in kan ontwikkelen, de jaloezie die voortvloeit uit het hebben van een virtueel goed, waarde aan hechten, reële waarde door er tijd in te steken, hij had macht over het voorwerp en dat wordt weggenomen door de jongens
→elektriciteitsarrest

Taak 13 Daderschap

- Functioneel daderschap (wetsartikel)
Artikel 51 lid 1 Sr (natuurlijke personen)
→ **ijzerdraadarrest**: eenmanszaken in de functie die ze uitoefen
=> obv van de functie die je hebt; iemand anders dan degene die fysiek handelt is de dader
=> sociaaleconomisch voordeel trekken
- Daderschap van de rechtspersoon (wetsartikel)
→ **drijfmestarrest**
Art. 51 Sr
=> gevangenisstraf kan niet
=> slavenburgcriteria
=> kan het de rechtspersoon in beginsel worden aangerekend?
→ rechtsoverweging : nummer 3 Hoge Raad
→ ook kijken naar ijzerdraadcriteria (laatste streepje (3.4))

JE MOET HELEMAAL TOETSEN AAN DE CRITERIA ALS DIT GEVRAAGD WORD

!!! Toetst de vier criteria; past het in de sfeer van de **rechtspersoon**; dan zeg je dat voldaan is aan de drie eisen (drijfmestarrest)

→ als je al voldoet aan een van de vier criteria dan is het al voldoende, jurisprudentie altijd meer

- Je moet 'in de sfeer van de rechtspersoon' toetsen aan de volgende vier criteria
 - Het gaat om een handelen of nalaten van iemand die hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking hetzij uit anderen hoofde werkzaam is ten behoeve van de rechtspersoon
 - De gedraging past in de normale bedrijfsvoering van de rechtspersoon
 - De gedraging is de rechtspersoon ten dienstig geweest in het door hem uitgeoefende bedrijf
 - De rechtspersoon vermocht erover te beschikken of de gedraging al dan niet zou plaatsvinden en zodanig of vergelijkbaar gedrag werd blijkens de feitelijke gang van zaken door de rechtspersoon aanvaard of placht te worden aanvaard
 - Redelijke toerekening → concrete omstandigheden → sfeer RP → (1) dienstbetrekking, (2) normale bedrijfsvoering, (3) baat, (4) beschikking en aanvaarden
- ⇒ Je gaat terug redeneren van 1,2,3,4
Als aan die voldaan is, dan is aan de sfeer van de RP voldaan
Dan is er redelijke toerekening
(de concrete omstandigheden worden buiten spel gelaten)

Ijzerdraad-arrest :

de vraag is wanneer iemand iets doet met een SF totstandkoming, wil je dan kijken naar de persoon die die handeling heeft uitgevoerd of de eigenaar van de **eenmanszaak** verantwoordelijk gesteld kan worden:

→ voorwaarden : **beschikken** (feitelijk zeggenschap op het moment hebben; het ligt in jouw macht het te kunnen verhinderen) en **aanvaarden** (je moet het weten of had het kunnen weten; bepaalde zorgplicht wat er onder jouw verantwoordelijkheid gebeurt)

- Kan Jef aangemerkt worden als functioneel dader (strafrechtelijk aansprakelijk)

Stap 1 (het gaat over een eenmanszaak)

We gaan kijken of de eigenaar van een eenmanszaak aansprakelijk is

=> ijzerdraadarrest met twee criteria : beschikken en aanvaarden

uitleggen wat deze criteria inhouden

Stap 2 het artikel (51 Sr)

Stap 3

hij beschikt over de coffeeshop, hij heeft hier feitelijk zeggenschap over en

aanvaard dat er harddrugs verkocht worden, dit toont op een nalatigheid => de mensen die hier zich mee bezig houden, zouden gecontroleerd worden; je hebt als leidinggevende een zorgplicht

Stap 1: Het gaat over een rechtspersoon

De feitelijke uitvoerders werken in dienstbetrekking met de rechtspersoon, kijken of ze aansprakelijk zijn

→ drijfmestarrest

eerst de voorwaarden uitschrijven, dan toetsen in stap 3

Stap 2: artikel 51

Stap 3: toetsen:

het gaat over een dienstbetrekking

Het hoort thuis in de normale werksfeer van de rechtspersoon

Door de buizen niet te vervangen hebben ze er baat bij, dat zorgt ervoor dat ze meer geld aan overhouden

De rechtspersoon heeft feitelijk zeggenschap over dit, omdat het gaat over een bedrijf dat hierin gespecialiseerd is en door dit na te laten aanvaard je het probleem

Stap 4: Conclusie

ALTIJD GOED BEARGUMENTEREN

Kan het bedrijf als rechtspersoon gezien w als dader? => drijfmestarrest van toep.

(analyseren)

Ja door artikel 51 lid 1 Sr

- Speelt het een rol om het daderschap te bepalen wanneer de werknemers en de werkgevers van de scheuren op de hoogte zijn?
=> wat als ze hier geen kennis van hebben?

! kijken in strafrecht wat valt onder rechtspersonen (is anders dan civielrecht) en waar in de wet geregeld?

Taak 14: De schuldvormen: opzet (dolus) en schuld (culpa)

- Schuldstrafrecht
→ het recht op bestraffing door de overheid moet zijn gelegen in de schuld van het individu
- Nullum crimen sine culpa
→ geen strafbaar feit zonder schuld
- **Betekenis schuld (zie boek!)**
hetgeen wil zeggen dat er een causaal verband bestaat tussen de nalatigheid en het gevolg en de voorzienbaarheid van het ongewenste gevolg
- Verschillende vormen opzet (uitgelegd in literatuur en jurisprudentie)
ZIE PPT
- Verschillende vormen onachtzaamheid (uitgelegd in literatuur en jurisprudentie)
ZIE PPT

Casus 1

- Welk opzet of welk schulddelict?
 - Per persoon welk strafbaar feit:
 - o Joey : dronken gereden, student van de straat gezwierd met een letsel, doorrijden na ongeluk, ontsnappen aan de politie
art. 8 lid 2 WVV
art. 7 WVV
art. 6 WVV
=> starbepaling 175 WVV
LID 1 = culpoos
LID 2 = roekeloosheid
LID 3 = geldt voor lid 1 en lid 2
=> door lid 3 is het o.a. moeilijk te bewijzen dat de roekeloosheid er is, want veel staat al in lid 3 voor strafverzwarende mogelijkheden
→ zal niet onder roekeloosheid vallen (komt weinig voor) dus eerder lid 3
DUS: bewuste schuld
 - o Kevin : (zware) mishandeling (bewusteloos) (met zwaar lichamelijk letsel...) => kijken naar waar de opzet op steekt
art. 302 Sr: opzet op de mishandeling
→ hij is medeplegers als je redeneert vanuit zware mishandeling met dood tot gevolg
 - o Leroy: met kistjes tegen de jongen trappen:
opzet op (?) (dood of mishandeling) (welke gevolgen)
→ opzet op de mishandeling = art. 302 lid 2 (zware mishandeling m dood tot gevolg)
→ door de kistjes kun je ook beargumenteren dat doodslag is (art. 287)
=> opzet bewijzen met minimaal voorwaardelijk opzet : willens en wetens;
aanmerkelijke kans; aanvaarden (het aanvaarden kan afgeleiden worden uit de gedragingen en algemene bekendheden)
- ⇒ Je kunt ook openlijke geweldpleging ten laste leggen in dit geval voor L en K

Casus 2

- Welk opzet of welk schulddelict?
 - Per personen welk strafbaar feit:
 - o Bram: Jordy niet helpen als hij in het water ligt (**niet reageren is strafbaar, tenzij..**)
→ 450 Sr: nalaten hulp
 - o Kees: Jordy over de brug gegooid terwijl hij niet kon zwemmen => waar zit de opzet op? (welke omstandigheden spelen mee)
→ omstandigheden (zomer/ winter/ stroming/ diepte/...)
→ strafbaar feit: doodslag
=> opzet: voorwaardelijke opzet: de voorwaarden hieraan toetsen
(aanmerkelijke kans : al vaker mensen gestorven)
subsidiar: dood door schuld
 - Het scenario dat hij wist dat Jordy niet kon zwemmen (SF)
 - Het scenario dat hij niet wist dat Jordy niet kon zwemmen (SF)
- voor beide gevallen zowel gaan voor doodslag

!!! ZIE PPT met de toepassing van 350 hierop

Taak 15: Strafuitsluitingsgronden

Casus 1

Uitleg overmacht noodtoestand
artikel noemen
toetsen proportionaliteit en subsidiariteit
zeggen welke belangen voor gaan
arrest noemen!

Maatschappelijke plicht => maatschappelijke plicht boven de wet = overmacht/ noodtoestand

→ is hier sprake van en waarom?

Welk strafbaar feit zou gepleegd zijn en waar staat het in de wet?

- vernieling (350 Sr)
- huisvredebreuk (art. 138 Sr)

→ art. 40 Sr noodtoestand/ overmacht

- subsidiar: geen andere optie => snel worden gehandeld
- proportionaliteit: belangenafweging tussen kind en het vuur, kind gaat voor!

Einduitspraak van de rechter, als de strafuitsluitingsgrond slaagt

→ maatschappelijke plicht = overmacht/ noodtoestand

- er is een plichtenconflict (niet zoals in het opticien-arrest)

→ maatschappelijke plicht boven de wet

→ leidt tot vrijspraak

→ noodtoestand, is schulduitsluitingsgrond

→ zorgt ervoor dat de wederrechtelijkheid id delictsomschrijving niet bewezen kan worden

→ vrijspraak

Stappen!!

⇒ Kom je tot dezelfde uitkomst als bijvoorbeeld 2 volwassenen vechtende ruzie hebben?

- Nee, belangenafweging: proportionaliteit en subsidiariteit: hangt af van de omstandigheden

Noodweerexces : dubbele causaliteit

=> door de aanranding komt een hevige gemoedsbeweging

=> door hevige gemoedsbeweging krijg je een disproportionele handeling

→ wel voldoen aan subsidiariteit (en alle eisen van noodweer), maar niet proportioneel => kijken of er een dubbele causaliteit is (= noodweer)

Overzichtsarrest!! => nieuwe link (zie ECLI nummer en dan rechtspraak.nl)

⇒ De man is de verdachte nog een tientje schuldig → zie arrest

=> niet proportioneel (16 keer gestoken door een mes door verdachte)

=> subsidiariteit is wel in orde, hij kon zich er niet in onttrekken

=> hevige gemoedsbeweging: kunnen ze niet aantonen (hij zegt alleen dat hij bang was)

→ er moet sprake zijn van totale paniek/ radeloos... (bij de gemoedstoestand kijken naar aard (=hoe voel je je erbij) en intensiteit (= hoe intens is het gevoel))

! putatief noodweer = je moet ter goede trouw gedacht hebben dat er sprake was van een aanranding

=> veroordeeld door doodslag

Casus 2

Noodweer (rechtvaardigingsgrond) en noodweerexces (schulduitsluitingsgrond)

→ zie overzichtsarrest noodweer

(goede oefening!!)

Einduitspraak rechter?

a. (uitgaan van de dood vd dader)

278 Sr (doodslag) → opzet op de dood kunnen bewijzen

toetsen aan de voorwaarden van noodweer en artikel noemen en rechtvaardigingsgrond

Noodweer

artikel 41 Lid 1

Rechtvaardigingsgrond

er moet sprake zijn van een aanranding die plaatsvindt of onmiddellijk dreigt en wederrechtelijk is.

=> ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding

=> eigen of anders eerbaarheid, lijf of goed
=> **geboden** (proportionaliteit)
=> subsidiariteit

Ze wordt van de fiets getrokken en wilt dit niet
→ aanranding = daad van geweld
→ wederrechtelijk = aanranding zonder enig recht of bevoegdheid daartoe
→ Ogenblikkelijke

ze wordt geschaad in haar lijf, eerbaarheid en goed
→ kleren en haar eigen lijf

subsidiariteit
→ ze kon zich niet verweren, als we er vanuit gaan dat ze een jongmeisje is en hij een man van een normaal postuur; ook door de manier waarop hij haar aanvalt heeft zij geen kans terug te slaan

proportionaliteit
→ door het blijken van de grofheid van de omstandigheden, kan het best proportioneel lijken
=> hangt af van de omstandigheden

→ gemoedsbeweging kunnen aantonen als je gaat voor noodweerexces

=> het leidt tot noodweer
=> noodweer is een rechtvaardigingsgrond
→ doordat het niet is opgenomen in de delictsomschrijving leidt dit tot OVAR

- b. Strafbaar feit:
dood door schuld (302 Sr) (aanmerkelijke, wederrechtelijke, grove onachtzaamheid)
er is geen sprake van ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding => **terugverwijzen naar casus** : doordat ze simpelweg gewoon voor de weg w gevraagd

⇒ Schuldig

- c. Strafbaar feit: doodslag (300 Sr)
→ moord: tijd en gelegenheid hebt voor het te beraden
=> korte tijdsperiode en impuls kunnen hierdoor doorbroken worden

de ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding (dreigend gevaar)
→ tot het moment dat de man wegloopt is volledig voldaan aan de eisen van noodweer
→ zodra ze hem achterna gaat is afgelopen => niet voldaan aan de subsidiariteitseis, hierdoor is er geen sprake meer van noodweer

! extensief exces en intensieve exces gemoedstoestand (goed nakijken)

→ extensief exces: je gaat langer door in je handeling dan nodig, ook al is de noodsituatie over, hij

moet er wel geweest zijn

Casus 3

Welk strafbaar feit en welke eventuele strafuitsluitingsgronden?

→ ontoerekeningsvatbaarheid (<> en psychische overmacht => verschil)

=> psychische overmacht : een buitenkomende drang waar de dader geen weerstand tegen kan bieden/ behoeft te bieden

strafbaar feit = brandstichting (175) en inbraak

=> psychische overmacht:

absolute overmacht: minstens een bestanddeel van het SF kan niet vervuld w

=> ontoerekeningsvatbaar: art. 39: moet voldaan zijn aan drie eisen:

(je krijgt informatie van psychiaters om dit vast te stellen)

-gebrekkige ontwikkeling/ ziekelijke storting van de geestvermogens

-causaal verband tussen psychische toestand en daad (37 Sr)

-psychische toestand staat het toerekenen van de daad ad dader in de weg

! verminderde ontoerekeningsvatbaarheid (deels wel toerekening baar (vb. gevangenisstraf) en deels niet (bv. maatregel opgelegd))

De persoon voldoet aan de eerste eis:

hij is een pyromaan dus is deels ontoerekeningsvatbaar, hierdoor krijgt die een maatregel zoals TBS

er is een causaal verband tussen de psychische toestand en de daad, want de stemmen in zijn hoofd zeggen dat hij dit moest doen => dit is een voorwaarde voor artikel 37 Sr

→ ovar voor brandstichting (schulduitsluitingsgrond ziet niet op wederrechtelijkheid/ opzet)

→ straf voor diefstal

=> hij is verminderd ontoerekeningsvatbaar

! opzet kan ook als je ontoerekeningsvatbaar bent

Casus 4

Welk strafbaar feit (art. 3 Opiumwet) en welke eventuele strafuitsluitingsgronden?

→ overmacht noodtoestand

=> het gaat over de subsidiariteit (welke ander mogelijkheden had die?)

→ hij heeft in dit geval niet alle andere mogelijkheden geprobeerd

Hij kiest ervoor de maatschappelijke plicht (zijn plicht om zich te behelpen van zijn spasticiteit en hevige pijnen) ipv de wettelijke plicht. Hierdoor doet hij beroep op overmacht noodtoestand

=> wanneer gekeken wordt naar het voorgaande arrest, kan gesteld w dat de persoon in deze casus niet eerst de medische en coffeeshop cannabis heeft uitgeprobeerd en ging meteen over naar zijn eigen planten. Dit zorgt ervoor dat de noodtoestand gerelativeerd kan worden en hier niet echt sprake van is

Einduitspraak?

Welke alternatief => zie 'medicinale cannabis' en zoek de verschillen

Taak 16 Poging

Casus 1

- Wanneer begint er een poging?
artikel 45 Sr
> als er een voornemen van de dader is
→ juridische gelijkstelling voornemen en opzet
> het begin van de uitvoering heeft zich geopenbaard
→ voorbereidingshandelingen vallen hier nog niet onder, het kan pas strafbaar zijn als de verrichte handeling zich als een uitvoeringshandeling beschouwd
> bij poging gaat er 1/3 van de straf af (lid 2)
=> **kijken naar cito-arrest met de extra criteria ??**
→ rechtsregel **naar uiterlijke verschijning te zijn gericht op de voltooiing op het delict**
→ korte inhoud vertellen
- Tot wanneer is er een strafbare voorbereiding?
→ dat is nog voor de fase van uitvoering, en het moet gaan om een misdrijf waarop 8j gevangenisstraf staat of meer
→ bijzondere voorbereidingshandelingen (11 Opiumwet)
! voorwerpen die alleen bedoeld zijn voor de voorbereiding vallen niet onder 46 Sr
- Wanneer wordt 1-14 verdacht?
=> wanneer is dat verdacht voor de verdachte?
va 10, vanaf dan begint ze met de uitvoeringshandeling richting zijn huis. Er is sprake van een voorbereiding geweest die zich heeft geopenbaard i.d.z.v. het propje voorbereiden om Mark uit de weg te ruimen, een voornemen van de dader om de persoon te doden.
(cito)
- Is het een strafbare poging tot misdrijf?
→ het mes en ether is moeilijk af te leiden of het doelt op een voorbereiding
=> hierdoor zou je bv de vriendin haar verklaring moeten hebben of andere materialen die aantonen dat ze een strafbare poging wou verrichten

! informatiedrager: kunnen bv USB's zijn met info hoe je een bom maakt

→ je hebt de info nodig/ helpt je om een misdrijf te plegen

(DIT IS OUD TENTAMENVRAAG)

⇒ Cito en grenswisselkantoor

! In Nederland: hoofdzakelijk objectieve leer

→ 'het voornemen van de dader' = subjectief (art. 45)

- Grenswisselcontrole

- ze waren klaar om overval te doen
 - onherkenbaar gekleed
 - al eerder daar geweest
 - gestolen kentekenplaat
- => veel voorbereiding

⇒ RC heeft beslissing genomen: heeft het verzoek tot bewaring afgewezen van de OvJ
→ ook niet veroordeeld voor de voorbereiding, omdat dat toen nog niet bestond
=> zaak kwam eerst bij RC, dan bij rechtbank en dan HR

Voorwaarden voor 46

- VOORWAARDEN

→ voorwerpen, vervoermiddel... moet bestemd zijn voor het misdrijf = subjectief element

grenswisselcontrole:

toetsing art. 46

- 8j of meer OK
- voorwerpen... zijn afgeleid uit de omstandigheden, bestemd tot het te verwachten misdrijf

Casus 2

- Poging tot overval => kwalificeren welke juridische term dit is
 - afdreiging (art. 318 Sr)
 - afpersing (art. 317 Sr)
 - dreiging met geweld
- Er was sprake van een poging tot afpersing/ diefstal met geweld of bedreiging
→ er was al een uitvoeringshandeling bezig en er was het voornemen van de dader(s)

=> eerste strafbare feit: **poging** tot afpersing **45** jo 317
(of poging tot diefstal m geweld of bedreiging: 45 jo 312)
→ verschil met afpersing: je dwingt iemand het voorwerp af te geven; diefstal met geweld: je pakt het zelf als dader
=> in casus eerder afpersing "geef het"

- De daders stappen niet vrijwillig terug: zie art. 46b
- Noodweer(exces) in deze toestand?
het kan vallen onder noodweer, doordat hij zich proportioneel en subsidiair heeft verweerd tegen de ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding. (art.41 Lid 2)
en het moet gaan over iemands lijf/ eerbaarheid/ goed
=> toetsen: proportionaliteit: gaat de aanval op de verdediging niet te ver? Nee: te tegenreactie om de personen op de grond te gooien nadat ze hem bedreigen met een mes is proportioneel
=> subsidiariteit: uit de casus lijkt het niet dat hij iets anders kan doen of verwacht w iets

anders te doen

=> andere eisen zijn ook ok

! poging tot mishandeling is niet strafbaar => poging tot zware mishandeling: moet je opzet kunnen bewijzen op de mishandeling

- Sprake van vrijwillige terugtred van Fons zodra hij het mes laat vallen?
46b: uitleggen wat het inhoud
Er was een externe factor, maar toch kon hij hier zelf nog over beslissen (vrijwillige terugtred)
Verkrachtingsarrest
=> **niet overal vrijwillige terugtred mogelijk:**
 - **gestaakte mislukte poging**
 - **voltooide mislukte poging****→baalcriterium**

andere vormen

- **niet mislukte maar toch gestaakte poging**
- **gelukte maar toch gestaakte poging vb. remkabels**

- **relatief ondeugdelijk (object/middel) : iets ondernemen maar door omstandigheid toch niet gewenste resultaat**

=> strafbaar

- **absoluut ondeugdelijk (object/ middel): iets ondernemen maar kan nooit tot gewenste resultaat leiden**

=> niet strafbaar

- Was er sprake van noodweer(exces) wanneer hij de na-schop geeft, of gaat dat te ver?
Hier was geen sprake van noodweer, er was op dat moment geen sprake meer van een onmiddellijk dreigende aanranding.
→subsidiariteit ontbreekt (hij had iets anders kunnen doen in de situatie)

Taak 17 Voorbereiding

- Voor strafbare voorbereiding moet je een delict hebben waar een min. Van acht jaar op staat!!
=> Is overval voldoende?
- Is er sprake van een strafbare voorbereiding? (wapen en plattegrond)
art. 46
=> de eis van 8j is aan voldaan
=> door een inval vanwege cocaïnehandel stuiten ze op een plattegrond
→Willem komt als eerste in aanmerking
→Telefoon in beslag nemen: communicatie tussen gebroeders
→Telefoon tappen van de Maarten, betrokkenheid kan blijken
→De vrouw van Willem ondervragen (heeft verschoningsrecht) kan toch verklappen
→observeren
=> aantonen of er een voorbereiding is van een overval is afhankelijk van alle verkregen info
=> als de plattegrond specifiek genoeg is en een wapen, dan zou het al bv genoeg zijn
(ROLVERDELING LATER HIERAAN TOEVOEGEN; goede oefening hiervoor)

Jurisprudentie: vuurwapen kopen over telefoon

→ wel poging

=> rare conclusie voor Nederlandse leer, omdat wij meer objectief hanteren

→ want hij zit simpelweg nog thuis, i.p.v. onderweg te zijn = subjectieve leer

=> poging zou je bijna overslaan als hij al het voorwerp zowat in handen heeft

! als je een poging hebt begaan val je terug in vrijwillige terugtred

=> voorbereiding die er nog aan zit is wel nog eventueel strafbaar!! Hier goed op letten

Taak 18: Deelneming

⇒ Vier deelnemingsvormen

→ doen plegen, medeplegen, medeplichtigheid en uitlokking

Plegers: volledig vervullen v alle bestanddelen vh delict

=> artikel 47 lid 1 sub 1°

Doen plegen: teweegbrengen dat iemand anders, die deswege zelf niet strafbaar is, een strafbaar feit begaat

→ straffeloze tussenpersoon = middellijk persoon

bv. zie melk & water arrest

=> artikel 47 lid 1 sub 1° Sr

→ straffeloosheid van de pleger en verschil in de middelen tov uitlokken

Uitlokken: met behulp van één der in art. 47 lid 1 sub 2° Sr limitatief opgesomde middelen

teweegbrengen dat een ander, die deswege wél strafbaar is, een SF begaat

→ opzettelijk, en alle gevolgen (ook als het meer is dan de onmiddellijke persoon wou) komen voor de uitlokker zijn kosten

→ je hebt de middelen: art. 47 lid 1 sub 2° Sr

→ dubbele opzet

→ ' door middelen...' => door de middelen wordt die ander overtuigt = **gewekt wilsbesluit** (door de middelen wordt de wil gewekt)

! als iemand als tussenpersoon ontoerekeningsvatbaar is, dan ben je in eerste instantie gewoon uitlokker zodra hij door jou een moord pleegt, maar doordat hij ontoerekeningsvatbaar is, word je automatisch doen pleger

⇒ Poging tot uitlokking = 46a Sr

→ de persoon gaat niet in op het uitlokken van de uitlokker

→ mislukte uitlokking

⇒ Uitlokking van de poging (tot moord)= 47 (uitlokkers), 78 (medeplichtigheid aan poging) en 289 (moord)

→ je lukt uit tot moord, maar het mislukt en blijft hangen op een poging

→ mislukte poging van de uitlokking

→ bij alle deelnemingsvormen: altijd **dubbele opzet** vereist: opzet op gronddelict en deelnemingsvorm

daders van een SF (art. 47 Sr) = zowel overtreding en misdrijf

Medeplegen: gezamenlijk overleg met een ander het plan smeden tot een SF en het gezamenlijk ten uitvoer brengen daarvan

=> artikel 47 lid 1 sub 1°

Voorwaarden:

- nauwe en bewuste volledige samenwerking, er moet een intellectuele en/of materiële bijdrage zijn met voldoende gewicht

- dubbele opzet

→ ter onderbouwing:

(vooraf/tijdens/ achteraf zijn rol kijken hoe intensief iemand heeft samengewerkt en afwegen)

ZIE OVERZICHTSARREST VOOR DE EISEN (6/7 eisen)

=> aanwezig zijn en zich niet distantiëren is niet voldoende voor medeplegen

! je hoeft niet aanwezig te zijn op medepleger te zijn

Medeplichtig:

deelnemingsvorm, maar geen dader

→ de rol van de medeplichtige is niet groot genoeg

=> zie artikel 48 Sr = allemaal daders; de medeplichtigen w apart besproken

→ medeplichtige van een misdrijf is enkel strafbaar, niet bij overtreding (art. 52 Sr)

=> je moet vanuit medepleger redeneren, om tot medeplichtigheid te komen

→ als het een kleine rol is blijf je steken op medeplichtigheid; de rol van medeplichtigheid is het vergemakkelijken en bevorderen van een delict

→ **dubbel opzet**

→ altijd deelnemingsvorm meteen koppelen aan SF

Medeplegen: overzichtsarrest = voldoende nauwe en bewuste samenwerking t.s. de betrokken personen, gericht op de totstandkoming van het delict + wezenlijke bijdrage hebben geleverd EN
ANDERE EISEN

Casus 1

- Voor elke persoon de deelnemingsvorm zoeken en SF
- Helena: schuldig aan het uitlokken van de dood van Igor
=> ER IS GEEN MIDDEL DUS KAN GEEN UITLOKKING ZIJN
- Karel: uiteindelijke dader, SF
=> poging tot uitlokking
→ 46a Sr en verwijzing naar 47 Sr
→ uitlokkingsmiddelen moeten wel aanwezig zijn => gift ('tegen betaling')
- Serge: medepleger bij inbraak, ook bij dood van Igor?
medepleger: artikel 48 Sr jo artikel 138 Sr
→ toetsen aan de eisen van het overzichtsarrest
=> nauwe en bewust samenwerking
=> materiële en/of intellectuele medewerking
=> dubbel opzet
=> gezichtspunten HR
→ voorbereidingshandelingen => hij gaat mee naar binnen/ hij zet het alarm uit/ op voorhand afgesproken (tijdstip w afgesproken)

=> hij voldoet aan sub 1° en sub 2° van art. 48 Sr = hij voldoet aan het opzettelijke (doordat die dat uit vrij wil wilt doen) en hij verschaft de middelen om de alarminstallatie uit te zetten
=> hij is medeplichtig-tijdens = simultane medeplichtigheid

→ wat is zijn rol m.b.t. inbraak en moord
=> medepleger (art. 48 Sr) bij inbraak

MOEILIK OM TE ZEGGEN, VAN BELANG ZIJN DE EISEN

→ maakt het uit dat hij (niet) weet dat Karel een wapen bij zich draagt?
=> als hij niet wist dat hij het geweer bijhad dan voldoet hij niet aan de dubbele opzet
= niet opzet op gronddelict (medeplichtig door het binnen kunnen komen, gekwalificeerde doodslag/ medepleger van de inbraak...)
→ als alleen doodslag tll w dan zou het niet voldoen aan de opzet, dan speelt er voor hem niks= vrijspraak
→ als je gekwalificeerde doodslag hebt dan is die wel medepleger
=> als hij het wel wist is hij gewoon medepleger (willens en wetens)
→ 288 Sr gekwalificeerde doodslag: door een misdrijf iemand doden, dan beide medeplegers
- Joost en Gerrit: K vraagt hun en stelt er geld tegenover:
→ maakt Karel zich strafbaar door de poging van uitlokking van J en G (artikel)
=> poging tot uitlokking: art. 46a Sr
→ door art. 47 lid 1 sub 2° vermelde middelen, personen te bewegen om een misdrijf te begaan: ja: hij biedt ze geld aan (giften)

- Igor: noodweer beroepen zodra de jongens binnenvallen
noodweer: art. 41 Sr lid 1: geboden door noodzakelijke verdediging:
= proportionaliteit en subsidiariteit
→ ja proportioneel, K wou op hem schieten, hij wou hetzelfde doen: proportioneel wou hij zich enkel verdedigen
→ subsidiariteit: er was op het moment geen andere uitweg dan zich te verdedigen
=> sprake van ogenblikkelijke, wederrechtelijke aanranding: K staat in zijn huis zonder toestemming en is van plan hem van kant te maken doordat er sprake is van een dreiging, en het gaat om eigen lijf (huisrecht valt er niet onder). Aan deze voorwaarde is eveneens voldaan
=> Noodweer OK
- Karel: kan hij zich op noodweer beroepen?
het is ogenblikkelijk, het is niet wederrechtelijk doordat Igor zich hierop kan beroepen, valt de wederrechtelijkheid weg voor Igor, waardoor dat van Karel niet meer van toepassing is en wegvalt

Casus 2

- Karin: rol en SF
=> ze komt niet met het idee, dus geen uitlokker (voorwaarde voor gewekte wilsbesluit)
→ ze is medepleger
 - sprake van nauwe en bewuste samenwerking
 - dubbele opzet (opzet op samenwerking en hoofddoel)
 - ze geeft essentiële informatie (toetsen voorwaarden Overzichtsarrest)
 - ze krijgt 50% vd opbrengt => grote rol in deze casus
 - fysiek aanwezig zijn hoeft niet per se
- komt zij ook in aanmerking voor de extra buit die is meegenomen?
=> ja, willens en wetens aanvaarden (voorwaardelijke opzet verder onderbouwen)
→ vissen vanuit de casus voor onderbouwing

Casus 3

- Mark: rol en SF
=> pleger bij inbraak en (poging tot diefstal) met doodslag
=> gekwalificeerde doodslag (288 Sr)
→ hij breekt in en schiet Chi neer
- Johan: rol en SF
→ medeplichtig/pleger bij de inbraak

=> primair medepleger, subsidiair medeplichtig
→ grensgeval

uitgaande dat beide medeplichtig zijn (art. 49 lid 4 Sr => kijken waar de opzet op gericht is)
→ is hij ook medeplichtig bij de dood
Art. 49 lid 4 Sr
=> (niet) wetende dat M een wapen bij had
→ art. 49 lid 4 Sr

=> in beginsel volgt de medeplichten de kwalificatie van de medepleger

- Doris: rol en SF
 - verschaffen van informatie,
 - medeplichtige
- vergemakkelijken van het delict, informatie verschaffen (48 Sr)

Jurisprudentie!!

Nijmeegse scooterarrest: medeplegers bij art. 6 WvW (culpoos delict)

Poging tot inbraak: de jongen die meldt dat het licht aangaat = medeplichtige

Bij de afpersing, de jongen die blijft staan op de wacht w ook tot medeplichtige veroordeeld

Awbi geldt alleen als het om woningen gaat, dus eerst kijken naar artikel vb. 55 en dan kijken of het gaat over een woning, zo ja: AWBI nodig
→ 55a staat wel expliciet bij dat het een voorschrift van awbi nodig heeft

Taak 19 Integratie

Casus

- Causaal verband van hartaanval Charlotte en haar dood?
 - causaal verband wordt niet snel doorbroken (redelijke toerekening)
 - letale longembolie
 - = is het gevolg redelijkerwijs toe te rekenen aan de oorzakelijke gedraging? (Drie stappen)
 - => sprake van tussenkommende factor (belangrijkste), intentionele geestgesteldheid en risico verhogend

Is de aanhouding rechtmatig?

→ art. 53 Sv (heterdaad)

=> toelichten waarom er sprake is van de heterdaad (art. 128 Sv) en andere zaken toetsen, waaronder artikel 27 Sv toetsen

Is de fouillering rechtmatig?

→ niet duidelijk wat voor fouillering hier is, er wordt in de casus niet specifiek benoemd => je kan uitgaan van de opsporingsfouillering of veiligheidsreden

Is de doorzoeking rechtmatig?

→ voor woningen 97 en 110 van belang

=> 97 gaat vaker/ makkelijker gevraagd worden doordat je hier aan meer moet toetsen

=> art. 110 wordt bepaald door de RC

→ in de casus valt niet veel af te leiden, geen tot weinig informatie

→ als je geen info hebt mag je niet zomaar iets aannemen!

Is de inverzekeringstelling rechtmatig?

→

! VH <> IVS

→ VH moet ernstige bezwaren voor zijn

→ IVS nog geen daad van vervolging, want pas vanaf VH heb je een rechter erbij die ervoor zorgt dat de vervolging w verder gezet
voorarrest is geen wettelijke term, (maar anders in literatuur is het dader wel)

Zijn de bewijsmiddelen rechtmatig verkregen?

→ als de doorzoeking rechtmatig was, dan was het bewijs ook rechtmatig

- Wat houdt openlijke geweldpleging in? + artikel + voorwaarden

→ artikel 141 Sr

- 'openlijk'

=> het houdt niet dat het voor iedereen altijd toegankelijk moet zijn, zolang het een (bijvoorbeeld) een gesloten feest is, waarbij er genoeg mensen aanwezig zijn, kan het ook voldoen aan de eis van 'openlijk'

oogpunten:

→ **Potentiele aanwezigheid van een in zekere zin willekeurig publiek vb. van het schoolplein**

→ **Maat van verstoring van een normale gang van zaken**

→ **Potentiele waarneembaarheid van de ten laste gelegde gedraging vb. door ramen zichtbaar**

→ **omvang van het potentieel aanwezig publiek**

- 'in vereniging'

=> je hoeft niet aan te tonen dat een persoon bij openlijke geweldpleging fysiek heeft meegedaan, je moet enkel actief zijn (zoals bv aanmoedigen, distantieren is niet goed genoeg)

- Is de dagvaarding nietig? (voorvragen)

→ in vereniging met 'een of andere', ziet de HR hetzelfde als 'in vereniging', maar als het volledig weggelaten wordt dan kan hij dat stuk niet bewijzen, maar kan het niet kwalificeren als zijne openlijke geweldpleging.

=> leidt niet tot nietigheid en ook geen probleem met kwalificatie volgens de HR

- Getuigen:

→ 192 Sr, niet opdagen is strafbaar

En de rechter kan de getuigen oproeping bevelen via 287 lid 3 Sv

- wie mag getuigen?

- welke voorwaarden?

- wie kan getuigen oproepen?

- kunnen getuigen geweigerd worden?

- bewijsmiddelen van getuigen?
- komen opdagen van de getuigen?
- strafbaar als je niet komt opdagen als getuigen, wanneer je opgeroepen wordt?
- ...

Beroep op noodweer van Mark (strafuitsluitingsgrond)

→ welke einduitspraak zou volgen?

=> er is (omdat er op tijd is ingegrepen) geen sprake van een aanranding, tenzij er een échte dreiging was, niet genoeg info

=> exces is hierdoor ook niet mogelijk (omdat aan subsidiariteit en aan de aanranding niet voldaan is)

Is er een strafuitsluitingsgrond voor Fritz, wiens vrouw bedreigd werd met een knuppel

→ einduitspraak

=> noodweerexces: ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding van iemand lijf eerbaarheid en goed en dan sub en prop -> als het disproportioneel is dan toetsen aan exces met de dubbele causaliteit (42 lid 2 Sr)

- Welke strafdoelen bestaan in het Nederlandse recht?

Vragen

- ⇒ Overzichts noodweer
- ⇒ Overzichtsarrest medeplegen (doordat hij zich niet had gedistantieerd is het medeplichtig)
 - eisen
- ⇒ Medeplegen poging inbraak (kleine rol dus medeplichtig)
- ⇒ Dwangmiddelen: je mag rechtstreeks in bewaring worden gestopt (artikel 63 Sv)
 - 'onverwijld' = Z.S.M. ; kan dus ook meteen na aanhouding
- ⇒ Als je niet op je cautie gewezen wordt tijdens de terechtzitting en je komt er pas in hoger beroep achter dan is de terechtzitting nietig